

[Bjørn Elmquist]

eller har der været en særlig kontakt mellem den svenske regering og den danske regering om dette emne?

Og så et sidste tillægsspørgsmål: uanset spørgsmålet, om der var kernevåben om bord – jeg forstår, at det sovjetiske telegrambureau Tass her til formiddag har udsendt en lang, lang erklæring i sagen, hvori det bl.a. tager en dansk kernevåbenfysiker, atomfysiker, fra Risø til indtægt for, at selv vestlige eksperter er stærkt i tvivl – vil jeg spørge: er det regeringens vurdering – og det kan jeg vel nok tillade mig at spørge om, når det nu er statsministeren, der fungerer som udenrigsminister – sådan som udenrigsministeren gav udtryk for det i fredags i offentlige udtalelser efter det udenrigspolitiske nævnsmøde, at Sovjets handlemåde – uanset armering med kernevåben eller ej – er udtryk for en herrefolksmentalitet?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg er enig med hr. Bjørn Elmquist i, at det altid har betydning, at sådanne spørgsmål drages frem her i folketings salen, og jeg finder det meget naturligt, at et spørgsmål af denne art kommer frem til besvarelse.

Der var et tillægsspørgsmål, der gik på, om der var helt klare meldinger om, hvad der var om bord i den pågældende u-båd. Jeg må nok sige, at vi i Danmark ikke har helt sikre oplysninger. Vi kan i og for sig kun basere os på antydninger og formodninger, som nok er velbegrundede, men jeg tør ikke sige andet og mere, end at vi ikke kan være helt sikre på, hvad der var om bord.

Når man spørger, om jeg er enig med udenrigsministeren i den vurdering, at Sovjets handlemåde er udtryk for herrefolksmentalitet, vil jeg sige, at jeg er altid enig med udenrigsministeren.

Bjørn Elmquist (V):

Nu er det jo sådan, at udenrigsministeren ikke selv kan være her, men jeg vil godt have præciseret, om statsministeren har den opfattelse, at uanset, om der var kernevåben om bord på u-båden eller ej, er det, der er sket ved Karlskrona, et udtryk for, hvad man kan kalde herrefolksmentalitet fra en supermagt som Sovjet.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg må nok nøjes med at sige – hvis det yderligere skal uddybes – at det er under alle omstændigheder meget, meget uheldigt, også for afspændingen, at en sovjetisk u-båd går så langt ind i den svenske skærgård. Det kan næppe forklares ved, at det er en misforståelse, og derfor er det meget, meget uheldigt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 207

5) Til udenrigsministeren af:

Keld Albrechtsen (VS):

»Vil udenrigsministeren utvetydigt tage afstand fra NATO-planerne om at affyre et demonstrativt varselsskud med en atomraket på europæisk område?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge oplysninger i dagspressen – Politiken den 6. november 1981, Information den 5. november 1981 – har USAs udenrigsminister, Alexander Haig, under en høring i det amerikanske senats udenrigsudvalg oplyst, at det er et led i NATOs beredskabsplaner at affyre et demonstrativt varselsskud med en atomraket i tilfælde af et konventionelt angreb på Vesteuropa.

Ifølge Politiken den 6. november 1981 har en vesteuropæisk diplomat endvidere oplyst, at raketten muligvis skulle affyres i Nordsøen eller Østersøen, altså i umiddelbar nærhed af dansk område.

Planen skal ses i lyset af den vanvittige tanke om en begrænset atomkrig i Europa, som præsident Reagan for nylig afslørede. De nu afslørede planer om affyring af en demonstrativ atomraket er endnu et skridt i retning af at sænke den såkaldte atomtærskel.

Udenrigsministeren må derfor straks tage utvetydig afstand fra disse planer, som forhåbentlig ikke kan være besluttet med dansk tilslutning i NATO.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Baggrunden for det stillede spørgsmål er jo, at udenrigsminister Haig over for det amerikanske senats udenrigsudvalg har udtalt, at der i NATOs beredskabsplaner indgår muligheden for at afskyde kernevåben som